e-ISSN 3060-5059
DOI: 10.67227

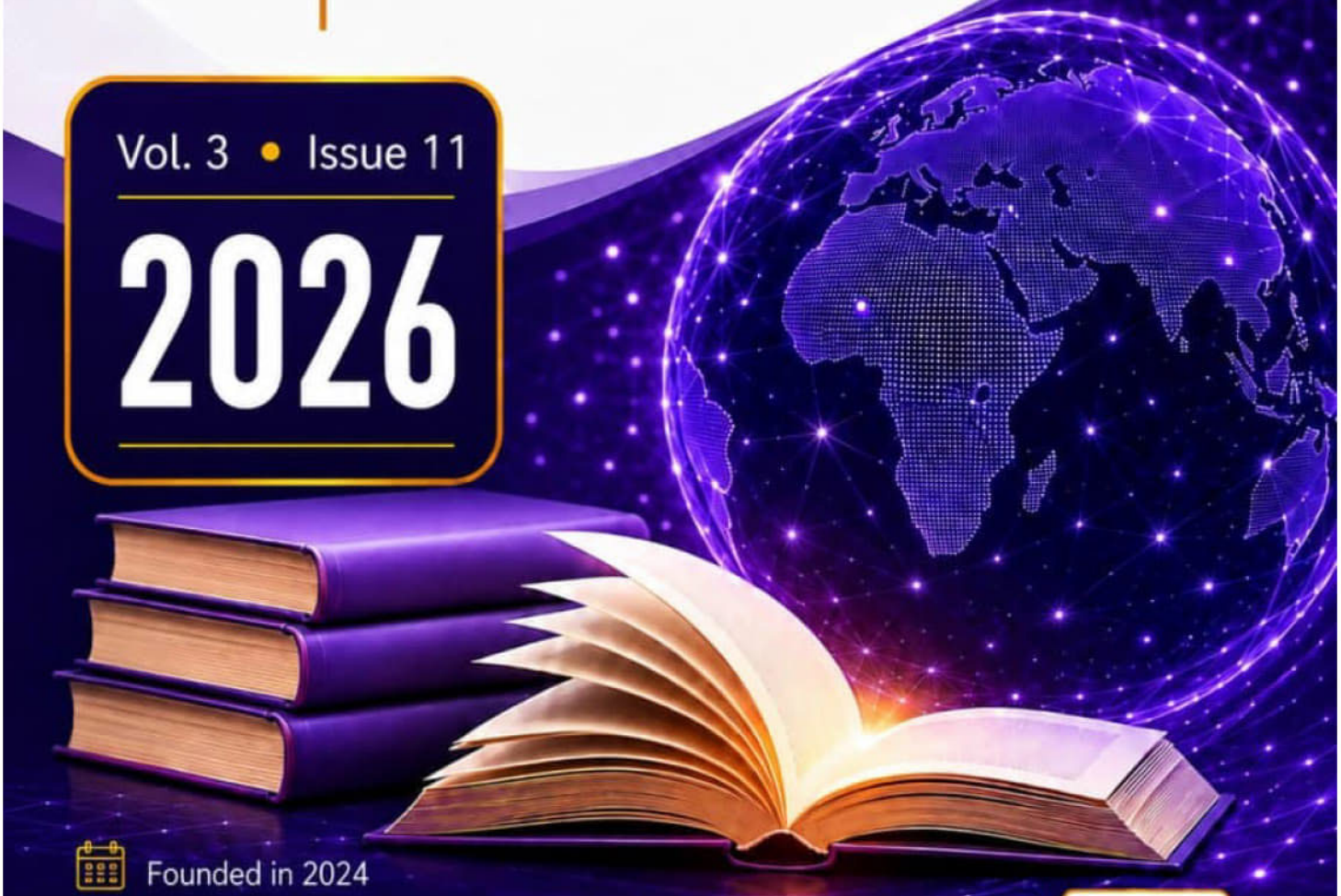
IJTIMOIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 11

2026

Founded in 2024

publishscience.uz | publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

ISSN 3060-5059 (Online)
Article / Original paper https://doi.org/10.67227/1v5jfq22

INGLIZ TILI DARSLARIDA ROLLI O‘YINLAR ORQALI KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYANI SHAKLLANTIRISH

Shoyunusova Arofat Nematovna
Andijon davlat pedagogika instituti, tayanch doktorant.
e-mail: aroaft.atakhanova@gmail.com **ORCID**: https://orcid.org/0009-0004-6893-0885

Annotatsiya.
Mazkur maqolada ingliz tili darslarida rolli o‘yinlardan foydalanish orqali o‘quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish masalasi yoritilgan. Unda rolli o‘yinlarning o‘quvchilarda ingliz tilida muloqotga kirishish, fikrlarini erkin ifodalash, suhbatdoshni tinglash, savol-javob jarayonida faol ishtirok etish hamda turli kommunikativ vaziyatlarda til vositalaridan to‘g‘ri foydalanish ko‘nikmalarini rivojlantirishdagi pedagogik imkoniyatlari nazariy va metodik jihatdan o‘rganilgan.

Kalit so‘zlar: ingliz tili, rolli o‘yinlar, kommunikativ kompetensiya, kommunikativ yondashuv, chet tili ta’limi, interfaol metodlar, kommunikativ vaziyat, og‘zaki nutq, muloqot, juftlikda ishlash, guruhli faoliyat, til ko‘nikmalari.

ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ ПОСРЕДСТВОМ РОЛЕВЫХ ИГР НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА

Шоюнусова Арофат Нематовна
Андижанский государственный педагогический институт, докторант (PhD).

Аннотация.
В данной статье рассматривается проблема формирования коммуникативной компетенции учащихся посредством использования ролевых игр на уроках английского языка. С теоретической и методической точек зрения исследуются педагогические возможности ролевых игр в развитии у учащихся навыков общения на английском языке, свободного выражения своих мыслей, умения слушать собеседника, активного участия в диалоге и процессе вопросов и ответов, а также правильного использования языковых средств в различных коммуникативных ситуациях.

Ключевые слова: английский язык, ролевые игры, коммуникативная компетенция, коммуникативный подход, обучение иностранным языкам, интерактивные методы, коммуникативная ситуация, устная речь, общение, работа в парах, групповая деятельность, языковые навыки.

DEVELOPING COMMUNICATIVE COMPETENCE THROUGH ROLE-PLAYING ACTIVITIES IN ENGLISH LANGUAGE LESSONS

Shoyunusova Arofat Nematovna
Andijan State Pedagogical Institute, PhD Doctoral Student.

Abstract.
This article examines the development of students’ communicative competence through the use of role-playing activities in English language lessons. It provides a theoretical and methodological analysis of the pedagogical potential of role-playing activities in developing students’ ability to communicate in English, express their thoughts freely, listen to their interlocutors, actively participate in question-and-answer exchanges, and use linguistic resources appropriately in various communicative situations.

Keywords: English language, role-playing activities, communicative competence, communicative approach, foreign language education, interactive methods, communicative situation, oral communication, interaction, pair work, group activities, language skills.

Kirish. Chet tilini o‘qitishning zamonaviy paradigmalarida ta’lim natijasini faqat grammatik qoidalar, leksik birliklar va fonetik me’yorlarni o‘zlashtirish bilan belgilash yetarli emas. Ingliz tilini o‘rganuvchining egallagan til vositalaridan real kommunikativ vaziyatlarda mustaqil, maqsadli va vaziyatga muvofiq foydalana olishi ta’limning muhim natijalaridan biri sifatida qaralmoqda. Shu nuqtayi nazardan, kommunikativ kompetensiyani shakllantirish ingliz tili metodikasining ustuvor yo‘nalishlaridan biri bo‘lib, bunda o‘quvchini faol nutqiy faoliyatga jalb etuvchi interfaol metodlarning ahamiyati ortib bormoqda. Shunday metodlardan biri rolli o‘yinlar hisoblanadi. Rolli o‘yinlar o‘quvchilarga muayyan vaziyat yoki ijtimoiy rol asosida muloqot qilish, o‘z fikrini ingliz tilida ifodalash, suhbatdoshning pozitsiyasini hisobga olish va vaziyatga mos nutqiy vositalarni tanlash imkonini beradi. Bu esa til o‘rganish jarayonining faqat nazariy mashqlar bilan chegaralanib qolmasdan, amaliy kommunikativ faoliyat bilan uyg‘unlashishini ta’minlaydi.

Kommunikativ kompetensiya tushunchasining mazmuni til bilimlarini amaliy kommunikativ faoliyat bilan

birlashtirishni nazarda tutadi. N. Xomskiyning lingvistik kompetensiya haqidagi qarashlari til tizimini egallash masalasiga e'tibor qaratgan bo'lsa [1, 251-b.], D. Hymes kommunikativ kompetensiya doirasini kengaytirib, til birliklaridan muayyan ijtimoiy va kommunikativ vaziyatga mos ravishda foydalanish masalasini ilgari surgan. J. C. Richards va T. S. Rodgersning tadqiqotlarida ham ushbu masala o'rganilib, kommunikativ yo'nalishga asoslangan til ta'limida o'quvchilarning real yoki modellashtirilgan vaziyatlarda faol muloqotga kirishishi tadqiq etilgan [2, 171-b.].

Bugungi kunda kompetensiyaviy yondashuv xorijiy til ta'limining mazmunini belgilashda muhim metodologik asoslardan biri hisoblanadi. Mazkur yondashuv o'quvchining ingliz tili bo'yicha egallagan bilimlarini amaliy muloqot jarayonida qo'llay olishiga alohida e'tibor qaratadi. An'anaviy ta'limda grammatik qoidalar, yangi so'zlar va til birliklarini yodlab olish asosiy vazifalardan biri sifatida qaralgan bo'lsa, zamonaviy yondashuvda o'quvchining ushbu bilimlardan real kommunikativ vaziyatlarda foydalana olishi muhim ahamiyat kasb etadi. Shu jihatdan rolli o'yinlar til materiallarini kommunikativ faoliyat bilan bog'lashning qulay vositalaridan biri sifatida namoyon bo'ladi. Shuningdek, D. Hymesning kommunikativ kompetensiyaviy yondashuvga oid tadqiqotlarida kommunikativ kompetensiya shaxsning grammatik jihatdan to'g'ri gap tuzish qobiliyatidan kengroq tushuncha sifatida talqin qilinib, til birliklarini muayyan ijtimoiy va kommunikativ vaziyatga mos ravishda qo'llay olish zarurati qayd etiladi [3, 269–293-b.]. Demak, ingliz tilini o'rganishda nafaqat to'g'ri gapirish, balki qachon, qayerda, kim bilan va qanday gapirishni ham bilish kerak. Kommunikativ kompetensiyani rivojlantirish masalasiga M. Canale va M. Swain ham o'z tadqiqotlarida atroflicha to'xtalib o'tganlar. Olimlar kommunikativ kompetensiyani grammatik, sotsiolingvistik va strategik bilim hamda ko'nikmalar bilan bog'laydilar. Keyinchalik tadqiqotchi M. Canale tomonidan bu yondashuv yanada takomillashtirilib, diskursiv kompetensiya ham uning tarkibiy qismi sifatida ko'rsatilgan [4, 47-b.]. Bu esa rolli o'yinlar jarayonida yaqqol namoyon bo'ladi. O'quvchi berilgan vaziyatga muvofiq grammatik va leksik vositalarni tanlaydi, suhbatdoshining ijtimoiy maqomini hisobga oladi, muloqotni davom ettiradi hamda yuzaga kelgan kommunikativ qiyinchiliklarni turli strategiyalar yordamida bartaraf etadi. Shuningdek, xorijiy tadqiqotchilardan S. Savignon ham chet tilini o'qitish jarayonida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishda o'quvchining faol kommunikativ tajribaga ega bo'lishi muhimligini ta'kidlaydi. Tadqiqotchi rolli o'yin davomida o'quvchining oldindan yodlangan matnni takrorlash bilan chegaralanmay, suhbatdoshining javobiga qarab o'z nutqini moslashtirishi orqali kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishini qayd etadi [5, 322-b.].

M. Canale va D. Hymesning kommunikativ kompetensiyani shakllantirishga oid yondashuvlaridan kelib chiqib fikr yuritsak, rolli o'yin jarayonida o'quvchi tayyor dialogni takrorlash bilangina cheklanmaydi, balki berilgan vaziyatga muvofiq mustaqil ravishda fikr yuritadi, savol beradi, javob qaytaradi, suhbatni davom ettiradi va o'z nutqini vaziyatga moslashtiradi. Masalan, "At the hotel", "At the airport", "At the restaurant", "Job interview", "Doctor and patient", "Shopping" kabi vaziyatlar asosida tashkil etilgan rolli o'yinlar o'quvchilarga kundalik va kasbiy hayotda uchrashi mumkin bo'lgan muloqot holatlarini ingliz tilida modellashtirish imkonini beradi. Bunday faoliyat o'quvchilarning til birliklarini kontekst asosida qo'llashiga, nutqiy faolligining ortishiga va muloqotga kirishish tajribasining boyishiga xizmat qiladi. Kommunikativ kompetensiyani faqat o'quvchining grammatik jihatdan to'g'ri gap tuzishi bilan baholash biryoqlama yondashuv hisoblanadi. Chunki samarali muloqotda grammatik bilim bilan bir qatorda, tinglash, tushunish, savol berish, javob qaytarish, suhbatdoshning fikrini hisobga olish, nutqiy vaziyatga mos munosabat bildirish va noverbal vositalardan foydalanish kabi ko'nikmalar ham muhim o'rin tutadi. Rolli o'yinlar aynan mana shu jihatlarni bir butun faoliyat doirasida rivojlantirish imkonini beradi. Mazkur jarayonda o'quvchilarning kommunikativ kompetensiyasini tarkibiy jihatdan tahlil qilishda D. Hymes, M. Canale va M. Swain, L. Bachman hamda M. Celce-Murcia kabi olimlarning kommunikativ kompetensiya haqidagi nazariy qarashlariga asoslanildi. Rolli o'yinlar vositasida ingliz tilini o'qitish jarayonining mazmuni va pedagogik xususiyatlari hisobga olinib, o'quvchilarda shakllanishi lozim bo'lgan kommunikativ kompetensiyaning asosiy tarkibiy qismlari quyidagi guruhlarga ajratildi.

Rolli o'yinlar vositasida kommunikativ kompetensiyaning rivojlantirishning pedagogik ahamiyati

Kompetensiya tarkibiy qismlari	**O'quvchida namoyon bo'lish xususiyati**	**Pedagogik ahamiyati**
Nutqiy kompetensiya	Ingliz tilida o'z fikrini grammatik jihatdan to'g'ri, tushunarli va izchil ifodalash; vaziyatga mos so'z va iboralarni tanlash	O'quvchilarning ingliz tilida mustaqil fikr bildirish va og'zaki nutqini rivojlantirishga yordam beradi
Tinglab tushunish kompetensiyasi	Suhbatdosh nutqini diqqat bilan tinglash, asosiy mazmunni anglash va berilgan axborotga mos javob qaytarish	Real kommunikativ vaziyatlarda suhbatni tushunish va muloqotni davom ettirish imkoniyatini kengaytiradi
Ijtimoiy-kommunikativ kompetensiya	Turli ijtimoiy rollarni bajarish, suhbatdosh bilan hamkorlik qilish, savol-javobga kirishish va muloqot qoidalariga rioya qilish	Jamoada ishlash, o'zaro hamkorlik va ijtimoiy munosabatlarni rivojlantirishga xizmat qiladi
Noverbal kommunikativ kompetensiya	Muloqot jarayonida mimika, imo-ishora, ko'z qarashi, intonatsiya va tana harakatlaridan vaziyatga muvofiq foydalanish	Ingliz tilidagi muloqotning tabiiyligi va mazmuniy ifodaliligini oshiradi
Refleksiv va moslashuvchan kompetensiya	Turli kommunikativ vaziyatlarga moslashish, o'z nutqini baholash va yo'l qo'yilgan xatolarni anglab, keyingi	O'quvchining mustaqil o'zini nazorat qilishi, kommunikativ tajribasini tahlil qilishi va takomillashtirishiga imkon

	muloqotda tuzatishga harakat qilish	beradi

Rolli o‘yin – bu o‘quvchilar muayyan hayotiy yoki kasbiy vaziyatni modellashtirgan holda, oldindan belgilangan ijtimoiy rollarni bajarib, ingliz tilida muloqot qiladigan interfaol o‘qitish usulidir. Unda har bir ishtirokchiga ma’lum bir rol beriladi va o‘quvchi shu rolga mos ravishda nutqiy harakatlarni amalga oshiradi. Oddiy dialog mashqlaridan farqli ravishda, rolli o‘yinlarda o‘quvchi tayyor matnni shunchaki takrorlamaydi. U vaziyatni tushunishi, o‘z roliga mos fikr bildirishi, suhbatdoshining javobini tinglashi va keyingi nutqiy harakatini vaziyatga qarab belgilashi kerak bo‘ladi. Shu sababli rolli o‘yinlar ingliz tili darslarida o‘quvchilarning mustaqil nutqiy faoliyatini rag‘batlantiruvchi metodik vosita sifatida alohida ahamiyatga ega. Bu esa D. Crookall va hammualliflarining simulyatsiya va o‘yin texnologiyalaridan til o‘rganishda foydalanish samaradorligi bir qator shartlarga bog‘liq ekanligi haqidagi nazariy yondashuvlariga borib taqaladi. Mualliflar rolli o‘yinlarni tashkil etishda o‘quvchilarning faol ishtirok etishi, yetarli miqdorda til materiali bilan ta’minlanishi hamda mashg‘ulot jarayonida ijobiy emotsional muhit yaratilishi lozimligini qayd etadilar [6, 274-b.]. Demak, o‘quvchi o‘zini erkin his qilgan taqdirdagina ingliz tilida fikr bildirish, savol berish va suhbatni davom ettirishga intiladi.

Rolli o‘yinlarning yana bir muhim jihati – kommunikativ faoliyatning tabiiy ravishda ko‘p tomonlama tashkil etilishidir. O‘quvchi bir vaqtning o‘zida tinglash, gapirish, tushunish, javob berish, savol berish va zarur hollarda o‘z fikrini qayta shakllantirish kabi faoliyatlarni amalga oshiradi. CEFRning yangilangan yondashuvida ham kommunikatsiya retseptiv (reception), produktiv (production), interaktiv (interaction) va mediativ (mediation) faoliyatlarning o‘zaro bog‘liqligi asosida tavsiflanadi. Shu sababli rolli o‘yin kommunikativ kompetensiyaning faqat og‘zaki nutq komponentini emas, balki interaktiv va hamkorlikka asoslangan jihatlarini ham rivojlantirish imkonini beradi. Ayniqsa, interaksiya (interaction), ya’ni o‘zaro muloqot rolli o‘yinlarning asosiy komponenti hisoblanadi. O‘quvchi suhbatdoshining gapini kutib, oldindan tayyorlangan javobni aytish bilan cheklanmaydi, balki uning fikrini tushunib, unga mos ravishda javob shaklini tanlashi kerak. Shu sababli rolli o‘yinlarda kommunikativ kompetensiyani baholashda faqat grammatik to‘g‘rilikni emas, balki muloqotni davom ettirish, mazmunni yetkazish, suhbatdoshga moslashish va kommunikativ maqsadga erishish kabi mezonlarni ham hisobga olish zarur.

Rolli o‘yinlar orqali shakllantiriladigan kommunikativ kompetensiyani shartli ravishda quyidagi komponentlar asosida tizimlashtirish mumkin:

Komponent	**Shakllantiriladigan ko‘nikma**	**Rolli o‘yin orqali namoyon bo‘lishi**
Lingvistik	So‘z va grammatik birliklardan foydalanish	Vaziyatga mos gap tuzish
Diskursiv	Fikrlarni izchil bog‘lash	Suhbatni boshlash va davom ettirish
Sotsiolingvistik	Vaziyat va suhbatdoshga moslashish	Rasmiy/norasmiy muloqotni farqlash
Strategik	Kommunikativ qiyinchilikni bartaraf etish	Bilmagan so‘zni izohlash yoki boshqa ifodadan foydalanish
Pragmatik	Nutqiy maqsadga erishish	Iltimos, taklif, maslahat, rad etish kabi funksiyalarni bajarish
Ijtimoiy-madaniy	Muloqot me’yorlarini hisobga olish	Turli madaniy vaziyatlarda mos nutq shaklini tanlash

Mazkur komponentlarning birgalikda shakllanishi rolli o‘yinning kompleks metodik imkoniyatlarini belgilaydi. Bunda o‘quvchining kommunikativ kompetensiyasi faqat “to‘g‘ri gapirish” bilan emas, balki “vaziyatga mos va kommunikativ jihatdan maqsadli gapirish” qobiliyati bilan tavsiflanadi. Rolli o‘yinlarning samaradorligi bo‘yicha olib borilgan tadqiqotlarda ham ularning kommunikativ faoliyat va motivatsiyani qo‘llab-quvvatlash imkoniyatlari qayd etilgan. Masalan, chet tilini o‘qitishda rolli o‘yinlardan foydalanishga bag‘ishlangan tadqiqotda juftlik va guruhlarda tashkil etilgan nisbatan spontan rolli faoliyatning o‘quvchilarning motivatsiyasi va kommunikativ kompetensiyasiga ijobiy ta’siri kuzatilgan. Bu natija rolli o‘yinni faqat qiziqarli mashg‘ulot emas, balki maqsadli kommunikativ faoliyatni tashkil etish vositasi sifatida ko‘rish zarurligini ko‘rsatadi.

Shu bilan birga, rolli o‘yinlardan foydalanishda ayrim metodik shartlarga rioya qilish talab etiladi. Birinchidan, topshiriq o‘quvchilarning til darajasiga mos bo‘lishi kerak. Ikkinchidan, vaziyat o‘quvchi uchun mazmunan tushunarli va kommunikativ jihatdan ahamiyatli bo‘lishi lozim. Uchinchidan, barcha o‘quvchilarning nutqiy faoliyatga jalb etilishi ta’minlanishi kerak. To‘rtinchidan, o‘qituvchi o‘yin jarayonida ortiqcha nazorat o‘rnatmasdan, o‘quvchilarning mustaqil muloqot qilishiga sharoit yaratishi zarur. Beshinchidan, faoliyat yakunida refleksiya va tahlil bosqichini tashkil etish maqsadga muvofiq. Shuningdek, rolli o‘yinlarni baholashda faqat xatolar soniga asoslanish metodik jihatdan yetarli emas. Kommunikativ faoliyatning natijadorligini baholash uchun kommunikativ maqsadga erishish, nutqning tushunarliligi, interaktivlik, lug‘aviy-grammatik vositalardan foydalanish, vaziyatga moslik va mustaqillik kabi mezonlardan foydalanish mumkin. Bunday baholash o‘quvchida xato qilishdan qo‘rqish hissini kuchaytirmaydi, aksincha, uni tildan faol foydalanishga undaydi.

Zamonaviy CEFR yondashuvida ham til o‘rganuvchi real hayotda ma’no yaratadigan, boshqalar bilan hamkorlik qiladigan va turli maqsadlarda tildan foydalanadigan “ijtimoiy agent” sifatida qaraladi. Ushbu konsepsiya rolli o‘yin metodikasining mohiyatiga bevosita mos keladi: o‘quvchi darsdagi passiv bilim oluvchi emas, balki kommunikativ vazifani bajaruvchi faol ishtirokchi sifatida namoyon bo‘ladi. Faoliyatga yo‘naltirilgan (action-oriented) yondashuvda ham o‘quvchilarga ma’lum natijaga olib keladigan hamkorlikdagi, maqsadli topshiriqlarni bajarish imkonini berish muhimligi ta’kidlanadi.

Shu asosda ingliz tili darslarida rolli o‘yinlardan foydalanish metodikasining umumiy mexanizmini quyidagicha

ISSN 3060-5059 (Online)

ifodalash mumkin:

Kommunikativ ehtiyojni aniqlash
Kommunikativ vaziyatni tanlash
Rollarni belgilash
Kommunikativ maqsadni qo‘yish
Til vositalarini faollashtirish
Rolli muloqotni tashkil etish
Kuzatish va fikr-mulohaza bildirish
Refleksiya
Yangi vaziyatda takroriy qo‘llash.

Mazkur mexanizmning muhim xususiyati uning siklik xarakterga ega ekanligidir. Ya’ni o‘quvchi bir martalik rolli o‘yin orqali kommunikativ kompetensiyani to‘liq egallamaydi. Faoliyat natijalari keyingi mashg‘ulotlarda yangi kommunikativ vaziyatlarni loyihalash uchun asos bo‘ladi. Shu tariqa diagnostika, kommunikativ topshiriq, faoliyat, tahlil va qayta qo‘llash jarayonlari o‘zaro bog‘langan metodik siklni hosil qiladi. Demak, ingliz tili darslarida rolli o‘yinlardan foydalanish metodikasining ilmiy-metodik mohiyati o‘quvchini sun’iy ravishda dialog yodlashga emas, balki kommunikativ vazifani til vositalari orqali mustaqil hal qilishga yo‘naltirishdan iborat. Rolli vaziyatlarning real hayotga yaqinlashtirilishi, kommunikativ vazifaning aniqligi, o‘quvchilarning faol hamkorligi, o‘qituvchining fasilitatorlik pozitsiyasi, refleksiv tahlil va takroriy kommunikativ faoliyatning uyg‘unligi natijasida ingliz tilidagi kommunikativ kompetensiyaning lingvistik, diskursiv, sotsiolingvistik, pragmatik va strategik jihatlarini kompleks rivojlantirish uchun metodik sharoit yaratiladi. Rolli o‘yinlar o‘quvchilarning ingliz tilida muloqot qilishdagi psixologik to‘siqlarini kamaytirishga ham xizmat qiladi. O‘quvchi muayyan rolni bajarish jarayonida o‘zini bevosita shaxs sifatida emas, balki berilgan vaziyatdagi qahramon sifatida namoyon etadi. Bu esa ayrim o‘quvchilarga xato qilishdan qo‘rqmasdan fikr bildirish, suhbatga kirishish va ingliz tilida faolroq gapirish imkonini beradi. O‘qituvchi esa ushbu jarayonda bevosita nutqni boshqaruvchi emas, balki kommunikativ vaziyatni tashkil etuvchi, yo‘naltiruvchi va zarur hollarda maslahat beruvchi sifatida ishtirok etadi.

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, ingliz tili darslarida rolli o‘yinlardan foydalanish o‘quvchilarning lug‘at va grammatik bilimlarini mustahkamlash bilangina cheklanmay, ularni real kommunikativ vaziyatlarda qo‘llash imkonini ham yaratadi. Rolli o‘yinlar vositasida o‘quvchilarning nutqiy faolligi, tinglab tushunish qobiliyati, hamkorlikda ishlash ko‘nikmasi, noverbal muloqot vositalaridan foydalanish qobiliyati, moslashuvchanligi va refleksivligi izchil rivojlanadi. Shu sababli rolli o‘yinlarni ingliz tili ta’limida kommunikativ kompetensiyani shakllantirishga yo‘naltirilgan samarali interfaol metodlardan biri sifatida baholash mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Chomsky N. Aspects of the Theory of Syntax. – Cambridge, MA: MIT Press, 1965. – 251 p. – URL: https://mitpress.mit.edu/9780262030113/aspects-of-the-theory-of-syntax/. mitpress.mit.edu
2. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching: A Description and Analysis. – Cambridge: Cambridge University Press, 1986. – 171 p. – URL: https://books.google.com/books?id=r2lD4CVGARcC. books.google.com
3. Hymes D. H. On Communicative Competence // Sociolinguistics: Selected Readings / ed. by J. B. Pride, J. Holmes. – Harmondsworth: Penguin Books, 1972. – P. 269–293. – URL: https://wwwhomes.uni-bielefeld.de/sgramley/Hymes-1.pdf. wwwhomes.uni-bielefeld.de
4. Canale M., Swain M. Theoretical Bases of Communicative Approaches to Second Language Teaching and Testing // Applied Linguistics. – 1980. – Vol. 1, № 1. – P. 1–47. – DOI: https://doi.org/10.1093/applin/I.1.1. academic.oup.com
5. Savignon S. J. Communicative Competence: Theory and Classroom Practice: Texts and Contexts in Second Language Learning. – Reading, MA: Addison-Wesley, 1983. – 322 p. – URL: https://openlibrary.org/books/OL3160869M/Communicative_competence. books.google.com
6. Scarcella R. C., Crookall D. Simulation/Gaming and Language Acquisition // Simulation, Gaming, and Language Learning / ed. by D. Crookall, R. L. Oxford. – New York: Newbury House Publishers, 1990. – P. 274. – URL: https://m.juliencouturecentre.ca/cgi-bin/koha/opac-ISBDdetail.pl?biblionumber=2190. m.juliencouturecentre.ca